

Ein cyf: JJ-PO-436-2023

Huw Irranca-Davies AS, Cadeirydd y Pwyllgor
Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Caerdydd
CF99 1SN

18 Rhagfyr 2023

Cyhoeddiadau am Gynllun Masnachu Allyriadau'r DU (UK ETS) Rhagfyr 2023:

- Ymgynghoriad am yr Adolygiad o Dyraniadau am Ddim;
- Ymgynghoriad am Bolisi ar Farchnadoedd yn y Dyfodol;
- Llwybr Hirdymor ar gyfer Cynllun Masnachu Allyriadau y DU; ac
- Adolygiad o Gynllun Masnachu Allyriadau y DU2023 y DU

Annwyl Huw,

Rwy'n ysgrifennu atoch i roi'r wybodaeth ddiweddaraf ichi am hynt Cynllun Masnachu Allyriadau'r DU (UK ETS) ar ôl Ymateb y Llywodraeth i'r ymgynghoriad "Developing the UK ETS", a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf eleni. Ymrwymwyd yn yr ymateb hwnnw i gyfres o ymgynghoriadau er mwyn parhau i ddatblygu'r cynllun.

Heddiw, mae Awdurdod ETS y DU (sy'n cynnwys Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU, Llywodraeth yr Alban, a Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon) wedi cyhoeddi dwy ddogfen ymgynghori: Adolygiad o Ddyraniadau am Ddim; a Pholisi ar Farchnadoedd yn y Dyfodol. Mae'r ymgynghoriadau hyn yn hollbwysig er mwyn sicrhau bod y cynllun yn parhau i weithredu mewn ffordd mor effeithiol â phosibl a'i fod yn annog diwydiant i bontio i sero net. Mae'r Awdurdod hefyd wedi cyhoeddi dwy ddogfen arall: Llwybr Hirdymor ar gyfer Cynllun Masnachu Allyriadau y DU ac Adolygiad o Gynllun Masnachu Allyriadau y DU 2023. Mae'r Adolygiad yn asesiad ôl-weithredol o sut mae'r cynllun wedi bod yn gweithio hyd yma. Mae'r Llwybr Hirdymor yn pennu llwybr hirdymor ar gyfer y cynllun, tan 2050.

Yr ymgynghoriad am yr Adolygiad o Ddyraniadau am Ddim yw ail gam y broses asesu dyraniadau am ddim, sy'n cael eu defnyddio er mwyn gwarchod diwydiannau'r DU rhag cystadleuwyr byd-eang nad ydynt yn gorfod wynebu trefniadau prisio carbon (dadleoli carbon). Aed ati yn ystod y cam cyntaf i edrych ar elfen o'r brig i lawr y dyraniadau am ddim drwy ailbennu'r cap ar ddiwydiant, gan gyfyngu ar nifer y dyraniadau am ddim a geir o dan y cynllun. Dyna'r elfen o'r brig i lawr a gafodd ei chynnwys yn yr ymgynghoriad "Developing

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Bydd gohebiaeth sy'n dod i law yn Gymraeg yn cael ei hateb yn Gymraeg, ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

the UK ETS”, y cyhoeddodd y Llywodraeth ymateb iddo ar 3 Gorffennaf. Mae'r ymgynghoriad sy'n cael ei gyhoeddi heddiw yn ystyried y fethodoleg o'r gwaelod i fyny ac yn edrych ar ffyrdd o dargedu dyraniadau am ddim yn well at y rheini sy'n wynebu'r risg fwyaf o ddadleoli carbon, gan sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi wrth inni bontio i sero net. Bydd yn caniatáu i'r Awdurdod roi sicrwydd i'r rheini sy'n rhan o Gynllun Masnachu Allyriadau y DU am y dyraniadau am ddim y byddant yn eu cael yn y dyfodol. Mae hyn yn arbennig o bwysig i Gymru gan fod rhai o'n diwydiannau, megis y diwydiant dur, yn agored iawn i gystadleuaeth oddi wrth ddiwydiannau byd-eang nad ydynt yn wynebu'r costau sy'n gysylltiedig â phrisio carbon ac sydd, felly, yn anos eu datgarboneiddio. Maent, felly, yn cael lefelau uchel o gymorth ar hyn o bryd drwy ddyraniadau am ddim. Mae'n bwysig nad ydym yn rhoi diwydiant Cymru dan unrhyw anfantais; os na fyddwn yn sicrhau hynny, byddwn yn gweld sefyllfa lle bydd y diwydiannau hynny'n adleoli i wledydd nad oes ganddynt yr un uchelgais o ran yr hinsawdd. Bydd yn arwain hefyd at risg o fwy o allyriadau byd-eang, gan olygu y bydd y broses bontio i sero net yn un annheg.

Nod yr ymgynghoriad am Farchnadoedd yw ailedrych ar bolisi'r Cynllun Masnachu Allyriadau ar Farchnadoedd er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i ateb y gofyn a'i fod yn effeithiol wrth reoli'r risgiau sy'n wynebu cynllun sefydledig sy'n dal i aeddfedu. Hanfod y cynllun yw sicrhau bod y farchnad yn gweithredu mewn ffordd effeithiol, a bod arwerthu a masnachu lwfansau allyriadau rhwng y rheini sy'n rhan o'r cynllun yn creu'r signal pris carbon a fydd yn sbarduno buddsoddiad mewn datgarboneiddio. Mae'r ymgynghoriad yn ceisio barn am y trefniadau a'r dulliau a ddefnyddir er mwyn sicrhau bod y cynllun yn parhau i weithredu'n effeithiol.

Llwybr Hirdymor Cynllun Masnachu Allyriadau y DU yw ymateb yr Awdurdod i "Mission Zero: Independent Review of Net Zero", a gadeiriwyd gan Chris Skidmore AS. Er mai Llywodraeth y DU gomisiynodd y adolygiad annibynnol, roedd yn cynnwys argymhellion ar gyfer Cynllun Masnachu Allyriadau y DU, gan gynnwys pennu llwybr hirdymor. Cafodd yr adolygiad gymeradwyaeth gref gan bob rhan o'r Awdurdod, o ran pwysigrwydd prisio carbon ac o ran y rôl ganolog y bydd Cynllun Masnachu Allyriadau y DU yn parhau i'w chwarae o ran ein galluogi i ddefnyddio'r farchnad i gyflawni sero net. Felly, mae'r ddogfen a gyhoeddir heddiw yn rhoi sicrwydd y bydd Cynllun Masnachu Allyriadau sy'n gydnaws â chyflawni sero net yn parhau tan o leiaf 2050 ac mae'n cadarnhau'r bwriad i ystyried ffyrdd o ddatblygu ac ehangu'r cynllun yn y dyfodol.

Yn cael ei gyhoeddi heddiw hefyd y mae adolygiad o sut y mae Cynllun Masnachu Allyriadau y DU wedi bod yn gweithio ers iddo gael ei lansio – mae'r adolygiad hwnnw'n bodloni ymrwymiad statudol. Mae'r adolygiad yn tynnu ar ymgynghoriadau blaenorol, ar ddata am y farchnad ac am gydymffurfiaeth, ac ar astudiaeth fonitro a gwerthuso annibynnol a gomisiynwyd gan yr Awdurdod. Mae Adolygiad yn dod i'r casgliad bod Cynllun Masnachu Allyriadau y DU wedi bod yn ateb ei ddiben a'i fod yn parhau'n offeryn polisi allweddol er mwyn cyflawni sero net. Mae hefyd yn cadarnhau ymrwymadau'r Awdurdod i adeiladu ar y ffordd y mae'r Cynllun yn gweithredu ar hyn o bryd drwy gyflwyno gwelliannau o ran polisi ac o ran sut y mae'n gweithredu.

At ei gilydd, rwyf o'r farn bod Cynllun Masnachu Allyriadau y DU yn parhau'n ysgogiad polisi dylanwadol iawn er mwyn cyflawni sero net yng Nghymru, a'i fod yn blatfform hanfodol er mwyn annog busnesau i fuddsoddi mewn technolegau datgarboneiddio, a'u mabwysiadu. Yn Ymateb y Llywodraeth i "Developing the UK ETS", gwnaed ymrwymiad hefyd i gynnal rhagor o ymgynghoriadau am ehangu'r cynllun, ac mae'r Awdurdod yn bwriadu eu cyhoeddi nhw maes o law. Byddaf, wrth gwrs, yn ysgrifennu atoch eto pan gânt eu cyhoeddi. Gyda'i gilydd, bydd yr wybodaeth a gesglir yn ein helpu i fireinio'r cynllun, ac yn ein galluogi i greu trefniadau mwy cadarn a fydd yn cymell diwydiant i arloesi, yn sbarduno gostyngiadau mewn allyriadau, ac yn sicrhau dyfodol cydnerth a chynaliadwy i Gymru.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Llŷr Gruffudd AS, Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink that reads "Julie James". The signature is written in a cursive, flowing style.

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change